

ÚRYVKY Z VÝSLUCHU BRONSA Z IXU V CELE SMRTI

VYŠETROVATEL: Čo vás inšpirovalo práve k takémuto prístupu k dejinám Muad'Diba?

VÄZEŇ: Prečo by som mal odpovedať na vaše otázky?

VYŠETROVATEL: Pretože ja zachovám vaše slová.

VÄZEŇ: Ahá! Pre historika nie je nič lákavejšie!

VYŠETROVATEL: Tak teda budete spolupracovať?

VÄZEŇ: Prečo nie? Ale aj tak nikdy nepochopíte, čo inšpirovalo moju *Analýzu dejín*. Nikdy. Vaším kňazom ide o veľa, nemôžu len tak...

VYŠETROVATEL: Viete čo? Skúste to so mnou, možno niečo pochopím.

VÄZEŇ: Mám to skúsiť s vami? A vlastne, prečo nie? Upútalo ma, ako povrchné sa zvykneme dívať na túto planétu, čo vyplýva už z jej ľudového názvu Duna. Ten je dôležitý, nie Arrakis, ale Duna. Dejiny sú posadnuté Dunou ako púšťou, ako rodiskom Fremenov. Také dejiny potom príliš analyzujú tie zvyky, ktoré vyplynuli z nedostatku vody, príliš sa zameriavajú na Fremenov ako polokočovníkov vo filterhaboch, uchovávajúcich väčšinu telesnej vlhkosti.

VYŠETROVATEL: Tvrdíte, že takto získané údaje nie sú pravdivé?

VÄZEŇ: Pravdivé sú, ale je to len povrchná pravda. Ak ignorujete, čo leží pod povrchom, je to... je to, ako keby ste sa pokúsili porozumieť môjmu rodisku, planéte Ix, a prehliadli pôvod

jej mena v skutočnosti, že je to deviata planéta nášho slnka. Nie... kdeže. Nestačí vnímať Dunu ako planétu krutých púštnych búrok. Nestačí hovoriť o hrozbe, ktorú predstavujú gigantické piesočné červy.

VYŠETROVATEĽ: Lenže tieto skutočnosti sú pre charakter Arrakisu kľúčové!

VÄZEŇ: Kľúčové? Nepopieram. Zároveň však zjednodušujú pohľad na planétu. Je taký zjednodušený, ako keď sa nazdávame, že Duna je planétou jednej plodiny, lebo je jediným a výlučným zdrojom korenia, melanže.

VYŠETROVATEĽ: Áno. Čo nám poviete k posvätnému koreniu?

VÄZEŇ: Posvätné? Nuž, tak ako všetko, čo je posvätné, aj korenie zároveň dáva i berie. Predlžuje život a umožňuje adeptovi predvídať vlastnú budúcnosť, ale zároveň ho sputnáva krutou závislosťou a poznačí mu oči tak, ako ich máte poznačené aj vy: sú celomodré, bez bielka. Vaše oči, váš orgán zraku, pozerajú jednostranne, stratia zmysel pre kontrast, vnímajú len jeden aspekt veci.

VYŠETROVATEĽ: Pre takéto kacírstvo ste sa ocitli v tejto cele!

VÄZEŇ: Ocitol som sa v nej z vôle vašich kňazov. A ako všetci kňazi, aj vy ste sa veľmi skoro naučili nazývať pravdu kacírstvom.

VYŠETROVATEĽ: Ste tu, pretože ste sa odvážili tvrdiť, že Paul Atreides musel stratiť niečo podstatné zo svojej ľudskosti, aby sa mohol stať Muad'Dibom.

VÄZEŇ: Zabudli ste, že na Arrakise stratil otca vo vojne proti Harkonnenovi? A čo smrť Duncana Idaha, ktorý sa obetoval, aby Paul a lady Jessica mohli ujsť?

VYŠETROVATEĽ: Z tých slov priam kričí váš cynizmus.

VÄZEŇ: Vraj cynizmus! Aha, cynizmus je nepochybne väčší hriech ako kacírstvo. Pochopte, ja v skutočnosti nie som cynik. Som len pozorovateľ a komentátor. Práveže v Paulovi, utečencovi v púšti so svojou tehotnou matkou po boku, som zazrel skutočnú vznešenosť. Samozrejme, matka mu nebola len bremenom, ale aj veľkým prínosom.

VYŠETROVATEĽ: Vy historici máte jednu chybu, do všetkého musíte vráť. Uzriete skutočnú vznešenosť vo svätom Muad'Dibovi, ale spochybníte ju cynickým dôvetkom.

VÄZEŇ: Vy kňazi ste urobili dobre, že ste sa spojili so sesterstvom Bene Gesserit. Aj ono prežíva, lebo tají, čo robí. Nedokáže však utajiť, že lady Jessica bola vycvičená adeptka Bene Gesseritu. Viete, že svojho syna tiež naučila spôsobom Sesterstva. Môj zločin spočíva v tom, že som Bene Gesserit analyzoval, vysvetľoval som ich mentálne umenie a ich genetický program. Vy nechcete upozorňovať na skutočnosť, že Muad'Dib bol vytúženým a vycvičeným spasiteľom Sesterstva, že spočiatku bol ich Kwisatz Haderach, až potom sa stal vašim prorokom.

VYŠETROVATEĽ: Ak som mal niekedy pochybnosti, či si zaslúžite rozsudok smrti, práve ste ich rozptýlili.

VÄZEŇ: Zomrieť môžem iba raz.

VYŠETROVATEĽ: Smrť má rôzne podoby.

VÄZEŇ: Pozor, aby ste zo mňa neurobili mučeníka. Nevieam, či by aj Muad'Dib... Povedzte mi, vie Muad'Dib o tom, čomu sa venujete v týchto podzemných žalároch?

VYŠETROVATEĽ: Svätú rodinu zásadne nezafažujeme banalitami.

VÄZEŇ: (Smiech.) A kvôli tomuto si Paul Atreides prebojoval cestu do úkrytu medzi Fremenmi! Kvôli tomuto sa naučil jazdiť na piesočnom červovi a ovládať ho! Nemal som odpovedať na vaše otázky, bola to chyba.

VYŠETROVATEĽ: Ale ja sľub, že vaše slová uchovám, dodržím.

VÄZEŇ: Naozaj? Tak ma teda pozorne počúvajte, vy degenerovaný Fremen, vy zvrhlý kňaz, ktorý nemá boha okrem seba! Vaše svedomie je zafažené mnohými hriechmi. Práve pri fremenskom obrade dostal Paul prvú masívnu dávku melanže, a tak si otvoril myseľ voči víziám svojich budúcností. Práve fremenský rituál tou istou melanžou prebudil nenarodenú Aliu v maternici lady Jessicy. Zamysleli ste sa niekedy, čo to pre Aliu znamenalo, narodiť sa do tohto vesmíru ako plne uvedomelá bytosť, so všetkými spomienkami a poznaním svojej matky? To je najstrašnejšie znásilnenie.

VYŠETROVATEĽ: Bez posvätnnej melanže by sa Muad'Dib nestal vodcom všetkých Fremenov. Bez svojej svätej skúsenosti by Alia nebola Aliou.

VÄZEŇ: Bez svojej slepej fremenskej ukrutnosti by ste sa vy nikdy nestali kňazom. Veru, poznám vás, Fremenov. Myslíte si, že

Muad'Dib je váš, pretože sa spojil s Chani, pretože prijal fremenské zvyky. Ale začal ako Atreides a vycvičila ho benegeseritka. Ovládal disciplíny, aké vy vôbec nepoznáte. Nazdávali ste sa, že vám priniesol novú organizáciu a novú misiu. Sľúbil vám, že vašu púštnu planétu premení na raj s hojnosťou vody. A kým vás opantal týmito víziami, pripravil vás o panenstvo!

VYŠETROVATEL: Vaše odporne kacírstvo nič nemení na skutočnosti, že Veľká ekologická transformácia Duny rýchlo postupuje vpred.

VÄZEŇ: Som podľa vás kacír, lebo som vypátral korene tejto transformácie a rozobral jej dôsledky. Bitka na pláňach Arrakisú možno ukázala vesmíru, že Fremeni dokážu poraziť imperiálnych sardaukarov, ale aké ďalšie ponaučenie z nej možno čerpať? Keď sa hviezdne impérium rodu Corrinovcov premenilo na fremenské impérium s Muad'Dibom na čele, čím všetkým sa ešte stalo? Váš džihád trval iba dvanásť rokov, ale aký bol poučný! A teraz Impérium odhalilo ten podvod, formálne manželstvo Muad'Diba a princeznej Irulán!

VYŠETROVATEL: Opovažujete sa obviňovať Muad'Diba z podvodu!

VÄZEŇ: Nie, nie je to kacírstvo, hoci ma za to zabijete. Princezná sa stala jeho manželkou, ale nie jeho družkou. Chani, jeho fremenská láska z mladosti – to je jeho pravá družka! Všetci to vedia. Irulán bola iba kľúč k trónu, nič viac.

VYŠETROVATEL: Je mi jasné, prečo sprisahanci, ktorí kujú plány proti Muad'Dibovi, toľko citujú vašu *Analýzu dejín*!

VÄZEŇ: A mne je jasné, že vás nepresvedčím. Lenže sprisahanie je staršie ako moja *Analýza*. Zrodilo sa za dvanásť rokov Muad'Dibovho džihádu. Lebo džihád zjednotil staré mocenské skupiny a roznietil sprisahanie proti Muad'Dibovi.

Paula Muad'Diba, mentata s imperátorskou korunou, a jeho sestru Aliu obklopuje toľko mýtov, že za týmito závojmi je ťažké uzrieť skutočných ľudí. A predsa existoval muž, ktorý sa narodil ako Paul Atreides, a žena, ktorá sa narodila ako Alia. Ich telá podliehali priestoru a času. A hoci ich jasnozrivé schopnosti vyvýšili nad zvyčajné hranice času a priestoru, bezpochyby vzišli z ľudského plemena. Zažili skutočné udalosti, ktoré zanechali skutočné stopy v skutočnom vesmíre. Ak ich chceme pochopiť, musíme si uvedomiť, že ich tragédia bola tragédiou celého ľudstva. Preto toto dielo nie je venované ani Muad'Dibovi, ani jeho sestre, ale ich dedičom – nám všetkým.

VENOVANIE V KNIHE MUAD'DIBOVA KONKORDANCIA
ODPÍSANÉ Z TABLA MEMORIUM PRÍVRŽENCOV KULTU
MAHDÍHO DUCHA

Za vlády imperátora Muad'Diba sa vyrojilo viac historikov ako v ktorejkoľvek inej ére ľudských dejín. Väčšina z nich rovnako ako on hájila určitý názor, žiarlivo a sektársky, ale o mimoriadnom vplyve tohto muža vypovedá fakt, že v toľkých rozličných svetoch vyvolal obrovské vášne.

Samozrejme, spájali sa v ňom všetky ingrediencie histórie, ideálne aj idealizované. Tento muž, narodený ako Paul Atreides, potomok starodávneho veľkorodu, dostal hlboký výcvik prána-bindú od svojej

matky a benegesseritky lady Jessicy. Vďaka nemu dokázal nadľudsky ovládať svoje svaly a nervy. No ešte bol aj mentat: človek s intelektom, ktorého kapacita presahovala schopnosti náboženstvom zakázaných mechanických počítačov, aké používali generácie predkov.

A okrem toho všetkého bol Muad'Dib aj Kwisatz Haderach – ten, ktorého sa Sesterstvo pokúšalo vyšľachtiť už tisícky generácií metódami svojho genetického programu.

Tento Kwisatz Haderach, ten, ktorý môže byť „na mnohých miestach súčasne“, tento prorok, tento muž, prostredníctvom ktorého chcelo spoločenstvo Bene Gesserit riadiť osud ľudstva, sa stal imperátorom Muad'Dibom a uzavrel manželstvo z rozumu s dcérou padišacha imperátora, ktorého porazil.

Len si predstavte, aký paradox, aké zlyhanie bolo implicitne prítomné už v tejto chvíli! Určite ste totiž čítali aj iné dejiny a poznáte fakty, ktoré vidieť pri povrchnom pohľade. Muad'Dibovi divokí Fremeni skutočne premohli padišacha Šaddáma IV. Rozdrvili légie sardaukarov, spojené vojská veľkorodov, harkonnenovské armády aj žoldnierov, kúpených za peniaze, ktoré odhlasoval Landsraad. Zrazil Kozmickú gildu na kolená a svoju sestru Aliu posadil na náboženský trón, ktorý Bene Gesserit považovalo za svoj.

To všetko sa mu podarilo a vykonal ešte mnoho iného.

Muad'Dibovi misionári z Kwizarátu rozniesli svoju náboženskú vojnu po celom vesmíre, rozpútali džihád, ktorého hlavný dopad trval len dvanásť štandardných rokov, ale za tento obmedzený čas spojil Muad'Dib prostredníctvom náboženského kolonializmu prakticky celý ľuďmi osídlený vesmír pod jedinou vládou.

Muad'Dib to dokázal, pretože dobytie Arrakis, planéty známejšej pod menom Duna, mu prinieslo monopol na najcennejšie platidlo ríše – korenie, ktoré predlžuje život, melanž, životodarný jed.

Ajhľa, tu bola ďalšia ingrediencia ideálnych dejín: materiál, ktorého účinky na psychiku rozmotávali pradená času. Bez melanže by nemohli Ctihodné matky zo Sesterstva pozorovať a ovládať ľudstvo. Bez melanže by nemohli Navigátori z Gildy viesť lode vesmírom. Bez melanže by hrozila miliardám miliárd občanov Impéria smrť na abstinenčný syndróm.

Bez melanže by nedokázal Paul Muad'Dib prorokovať.

My už vieme, že tento moment absolútnej moci v sebe zahŕňal

zlyhanie. Jediným možným vysvetlením tejto situácie je, že absolútne presný a úplný prorocký dar je zároveň smrteľný.

Iné dejiny tvrdia, že Muad'Diba porazili na prvý pohľad zjavní sprisahanci – Gilda, Sesterstvo a vedeckí amoralisti z Bene Tleilaxu so svojimi trikmi a tvárotanečníkmi. Ďalší historici poukazujú na špiónov v Muad'Dibovej domácnosti. Zdôrazňujú rolu Dunskeého tarotu, ktorý zahmlil Muad'Dibov prorocký zrak. Niektorí vysvetľujú, ako bol Muad'Dib donútený prijať služby ghola, mŕtveho tela, vycvičeného na to, aby ho zabilo. Nemôžu však ignorovať, že tým gholom bol Duncan Idaho, pobočník Atreidesovcov, ktorý zahynul pri záchrane života mladého Paula.

Zároveň opisujú sprisahanie Kwizarátu, ktorému velil chválorečník Korba. Krok za krokom nám osvetľujú Korbov plán urobiť z Muad'Diba mučeníka a vinu zvaliť na Chani, jeho fremenskú konkubínu.

No môže vari ktorýkoľvek z týchto prvkov vysvetliť fakty, ktoré nám odhalili dejiny? Nie. Len ak pochopíme smrtiacu povahu prorockého nadania, porozumieme, ako mohla taká obrovská a prezieravá sila zlyhať.

Dúfajme, že iní historici sa z tohto objavu poučia.

Bronso z Ixu: *Analýza dejín: Muad'Dib*

Niet žiadnej priepasti medzi bohmi a ľuďmi: jedni sa s nenútenou jemnosťou miesia s druhými.

MUAD'DIBOVE PRÍSLOVIA

Napriek vražednej povahe sprisahania, na ktorom pracoval, sa myšlienky Scytala, tleilaxského tvárotanečníka, znovu a znovu vracali k smútku a súcitu.

Raz oľutujem, že zaviním smrť a utrpenie Muad'Diba, povedal si.

Dával si pozor, aby túto mäkkosť utajil pred ostatnými sprisahancami. Jemu samému však tieto pocity prezradili, že je preňho jednoduchšie identifikovať sa s obeťou ako s útočníkmi – čo je typické pre Tleilaxanov.

Scytale zamyslene postával ďalej od ostatných. Práve prebiehala diskusia o psychickom jede. Diskusia bola energická a rózna, ale zdvorilá tým slepo posadnutým spôsobom, s akým sa adeпти Velkých škôl vždy venovali témam súvisiacim s ich dogmou.

„Vždy, keď si už myslíte, že ho máte na ražni, vyjde najavo, že sa mu neskrivil ani vlások na hlave!“

To povedala Gaius Helena Mohiamová, stará Ctihodná matka Bene Gesseritu, ich hostiteľka na planéte Wallach IX. Sedela na vznášajúcom sa kresle naľavo od Scytala a pod čiernym rúchom skrývala vyzíabnuté telo čarodejnice. Kapucňu si zložila z hlavy, bolo jej vidieť kožovitú tvár a strieborné vlasy. Z tváre pripomínajúcej lebku civeli zapadnuté oči.

Zhovárali sa v jazyku mirabhasa, takže zneli samé rozvinuté fa-langové spoluhlásky a spojené samohlásky. Tento jazyk slúžil na vyjadrovanie jemných emocionálnych odtienkov. Edric, kormidelník Gildy, odpovedal Ctihodnej matke zvukom vyjadrujúcim úctu, ale s úškrnom – milý detail plný pohrdlivej zdvorilosti.

Scytale pozrel na vyslanca Gildy. Edric plával v nádrži s oranžovým plynom len pár krokov od neho. Nádrž sa nachádzala uprostred priesvitnej kupoly, ktorú Bene Gesserit vybudoval na toto stretnutie. Gildman mal podlhovasté telo, neurčito humanoidné s plutvami na nohách a obrovskými blanitými rukami – ryba v čudesnom mori. Vetracie otvory vypúšťali z nádrže bledooranžový oblak s výraznou arómou melanže, korenia, ktoré predlžuje život.

„Ak vykročíme týmto smerom, zahynieme na hlúposť!“

To sa ozvala štvrtá prítomná – potenciálna sprisahankyňa princezná Irulán, manželka (ale nie skutočná družka, pripomenul si Scytale) ich spoločného nepriateľa. Stála pri hrane Edricovej nádrže, bola to vysoká plavovlasá krásavica, prepychovo oblečená v rúchu z kožušiny modrej veľryby a čiapke z rovnakej látky. V ušiach sa jej ligotali zlaté gombíky. Vystupovala s aristokratickou hrdosťou, ale niečo v tlmenej hladkosti jej črt prezrádzalo nezmazateľný vplyv Bene Gesseritu.

Scytale sa v duchu odpútal od nuáns jazyka a tvári a zamyslel sa nad nuansami tohto miesta. Okolo kupoly sa rozprestierali kopce pokryté roztápajúcim sa snehom, v ktorom sa odrážal škrvňitý mokrý modrý svit, vychádzajúci z malého modrobielého slnka nad poludníkom.

Prečo práve tu? spýtal sa v duchu Scytale. Bene Gesserit nezvykne konať bez dôvodu. Zamyslime sa nad touto priestrannou kupolou – konvenčnejší a stiesňujúcejší priestor by mohol v gildmanovi vyvolať klaustrofobickú nervozitu. Bloky, prítomné v jeho psychike, spôsobila skutočnosť, že sa narodil a žil mimo planéty v otvorenom vesmíre.

Keď však toto miesto vybudovali špeciálne pre Edrica, ukázali prstom na jeho slabinu.

Na čo ukazujú prstom u mňa? spýtal sa v duchu Scytale.

„Nechcete sa vyjadriť, Scytale?“ obrátila sa naňho Ctihodná matka.

„Silou-mocou ma mienite zatahnuť do tohto šialenstva?“ odvetil Scytale. „No dobre. Máme do činenia s potenciálnym mesiášom. Na toho sa nedá podniknúť frontálny útok. Ak by sa stal mučeníkom, bol by to náš koniec.“

Iba sa naňho uprene zahľadeli.

„To je podľa vás jediné riziko?“ spýtala sa Ctihodná matka pisklavým hlasom.

Scytale pokrčil plecami. Na toto stretnutie si zvolil nevýraznú okrúhlu tvár, veselé črty a nudné plné pery, telo ako nafúknutá knedľa. Keď teraz pozoroval ostatných sprisahancov, zišlo mu na um, že to bolo ideálne rozhodnutie – zrejme inštinktívne. On jediný v tejto skupine dokázal meniť svoj výzor v širokom spektre telesných tvarov a črt. Bol tvárotanečník, čiže ľudský chameleón, a jeho súčasná podoba ostatným našepkávala, aby ho nebrali príliš vážne.

„No?“ nedala sa Ctihodná matka.

„Vychutnával som si to ticho,“ odvetil Scytale. „Je lepšie, ak našu nenávisť nevyslovíme.“

Ctihodná matka sa oprela a Scytale videl, že ho znovu hodnotí. Všetci tu prešli dôkladným výcvikom prána-bindú, dokázali ovládať svaly a nervy tak, ako to vedelo len málo ľudí. Ale tvárotanečník disponoval takými prepojeniami svalov a nervov, aké ostatní vôbec nemali, navyše bol schopný špeciálnej kompatibility, mimického vciťovania, pomocou ktorého prijal s výzorom iného človeka aj jeho psychiku.

Scytale jej poskytol dosť času na zhodnotenie, potom povedal: „Jed!“ Vyslovil to slovo atonálne, aby bolo jasné, že len on sám chápe jeho tajný význam.

Gildman sa pomrvil a jeho hlas sa ozval z guľovitého lesklého reproduktora, ktorý obiehal okolo rohu jeho nádrže. „Rozprávame sa o psychickom jede, nie o fyzickom,“ adresoval princeznej Irulán.

Scytale sa rozosmial. Smiech v jazyku mirabhasa dokázal protivníka paralyzovať a Scytale si naozaj nedával servítku pred ústa.

Irulán sa pochvalne usmiala, ale kútiky úst Ctihodnej matky odhalili stopu hnevu.

„Prestaňte!“ zachripela Gaius Helena Mohaimová.

Scytale stíchol, ale už mu venovali pozornosť – Edric v nemom hneve, Ctihodná matka zlostne sústredená, Irulán pobavená, ale zmätená.

„Náš priateľ Edric naznačuje,“ pokračoval Scytale, „že dve čarodějnice, zasvätené do rafinovaných metód Bene Gesseritu, sa zrejme nenaučili správne používať klam.“

Gaius Helena Mohaimová sa obrátila a uprene hľadela na chladné kopce svojho benegesseritského domova. Scytale videl, že si práve začala uvedomovať jednu životne dôležitú vec. O Irulán to však neplatilo.

„Ste jeden z nás alebo nie, Scytale?“ spýtal sa Edric. Uprene hľadel drobnými hľadavčými očami.

„O moju lojalitu tu nejde,“ odvetil Scytale. Sústreďoval sa na Irulán. „Kladiete si otázku, princezná, prečo ste sem merali tolko parsekov, prečo ste tolko riskovali?“

Prikývla.

„Len preto, aby ste si vymieňali frázy s humanoidnou rybou alebo debatovali s tučným tleilaxským tvárotanečníkom?“ pokračoval Scytale.

Cúvla od Edricovej nádrže a podráždene pokrútila hlavou nad silnou arómou melanže.

Edric ten okamih využil a vložil si do úst melanžovú tabletku. Scytale si všimol, že korenie jedáva, dýcha a určite aj pije. Bolo to pochopiteľné, lebo korenie maximalizovalo jasnozrivosť navigátorov, dodávalo im schopnosť viesť vesmírnu loď Gildy nadsvetelnou rýchlosťou. Pomocou korenia našiel vždy tú líniu budúcnosti lode, v ktorej sa vyhla nebezpečenstvu. Aj Edric teraz zacítil iný typ nebezpečenstva, ale jeho barlička jasnozrivosti by ho nemusela nájsť.

„Tuším som sem nemala chodiť,“ utrúsila Irulán.

Ctihodná matka sa obrátila, otvorila oči a zavrela ich – ten zvláštny pohyb pripomínal plaza.

Scytale prešiel zrakom od Irulán k nádrži, pozýval princeznú k svojmu uhlu pohľadu. Scytale vedel, že Edric jej bude pripadať odporový: vypučené oči, obludné nohy a ruky pomaly sa pohybujúce v plyne, okolo neho dymové oranžové víry. Zamyslí sa nad jeho sexuálnym správaním, nad tým, aké zvláštne by bolo páriť sa s takýmto tvorom. Dokonca aj generátor silového poľa, ktorý Edricovi simuloval bezváhový stav vesmíru, vytváral medzi nimi neprekonateľnú vzdialenosť.

„Princezná,“ oslovil ju Scytale, „vďaka Edricovi ani prorocký pohľad vášho manžela pravdepodobne nezachytí určité momenty. Vráťane tohto.“

„Pravdepodobne,“ zopakovala Irulán.

Ctihodná matka so zavretými očami prikývla. „Fenomén jasnozrivosti úplne nechápu ani tí, čo sú doň zasvätení,“ povedala.

„Som právoplatný navigátor Gildy a disponujem Mocou,“ vyhlásil Edric.

Ctihodná matka znovu otvorila oči. Tentoraz hľadela na tvárotanečníka, jej pohľad mal v sebe tú zvláštnu benegesseritskú intenzitu. Analyzovala detaily.

„Nie, Ctihodná matka,“ zamrmlal Scytale, „nie som taký jednoduchý, ako sa doteraz zdalo.“

„Nechápeme Moc iného pohľadu,“ zdôraznila Irulán. „O to tu ide. Edric vraví, že môj manžel nevidí, nevie ani nemôže predpovedať, čo sa stane vo sfére navigátorovho vplyvu. No ako ďaleko navigátorov vplyv siaha?“

„V našom vesmíre sú ľudia a veci, ktoré poznám len podľa ich účinku,“ povedal Edric a rybie ústa vytvorili úzku čiarku. „Viem, že tu... tam... niekde sú. Tak ako vodné živočíchy rozrušia svojím pohybom prúdy, tak aj jasnozrivý naruší čas. Videl som, kde je váš manžel, hoci som nikdy nevidel ani jeho osobne, ani ľudí, ktorí majú rovnaké ciele a sú mu verní. Takúto ochranu adept poskytuje aj svojim.“

„Irulán nie je vaša,“ namietol Scytale. A pozrel zboku na princeznú.

„Všetci vieme, prečo je sprisahanie možné iba v mojej prítomnosti,“ povedal Edric.

Irulán mu odpovedala hlasom, aký sa používa na opis stroja: „Vidím, že ste užitočný.“

Vidí ho takého, aký je, pomyslel si Scytale. Dobre!

„Budúcnosť treba sformovať,“ poznamenal nahlas. „Zapamätajte si to, princezná.“

Irulán pozrela na tvárotanečníka.

„Ľudia, ktorí majú rovnaké ciele ako Paul a sú mu verní,“ zopakovala. „Takže aj určití fremenský legionári nosia jeho ochranný plášť. Videla som, ako pred nimi prorokoval, počula som, ako prevolávali na slávu Mahdímu, svojmu Muad'Dibovi.“

Uvedomuje si, pomyslel si Scytale, že ju skúšajú. Vie, že rozhodnutie, ktoré ju môže zachovať alebo zničiť, ešte len padne. Rozoznala pascu, ktorú sme jej nastražili.

Scytaalov pohľad sa stretol s pohľadom Ctihodnej matky. Uvedomil

si, že aj ona takto uvažuje o Irulán. Samozrejme, Bene Gesserit poučil svoju princeznú, vystrojil ju klamárskou obratnosťou. Ale zakaždým príde aj chvíľa, keď benegesseritka musí dôverovať vlastnému výcviku a inštinktom.

„Princezná, ja viem, čo od imperátora najväčšmi chcete,“ ozval sa z nádrže Edric.

„Kto to nevie?“ prehodila Irulán.

„Želáte si byť matkou-zakladateľkou kráľovskej dynastie,“ povedal Edric, ako keby ju nepočul. „Ak sa k nám nepridáte, nikdy sa to nestane. Dávam vám na to svoje slovo jasnovidca. Imperátor sa s vami oženil z politických dôvodov; nikdy sa s ním nebudete deliť o lôžko.“

„Aha, jasnovidec je zároveň voyeur,“ podpichla ho Irulán.

„Imperátor je pevnejšie spätý so svojou fremenskou konkubínou než s vami!“ vyštekol Edric.

„Lenže tá mu nedá dediča,“ odvrkla Irulán.

„Rozum je prvou obeťou silného citu,“ zašomral Scytale. Cítil, ako sa z Irulán valí hnev, a videl, že jeho napomenutie zabralo.

„Nedá mu dediča,“ zopakovala Irulán s presne dávkovaným pokojom v hlase, „lebo ja jej tajne podávam antikoncepciu. Také priznanie ste od mňa chceli počuť?“

„Imperátor to bezpochyby nezistí,“ povedal Edric s úsmevom.

„Už som si preňho pripravila lži,“ vyhlásila Irulán. „Má síce cit pre pravdu, ale niektorým ľžiam sa verí ľahšie ako pravde.“

„Musíte sa rozhodnúť, princezná,“ povedal Scytale, „ale nezabúdajte, čo vás ochraňuje.“

„Paul je ku mne spravodlivý,“ povedala. „Som členkou jeho rady.“

„Dvanásť rokov ste manželkou imperátora – prejavil vám za ten čas aspoň náznak citu?“

Irulán pokrútila hlavou.

„Zosadil vášho otca, s pomocou svojich neslávne známych fremenských hôrd ho porazil, oženil sa s vami, len aby mal nárok na trón, ale nikdy vás nekorunoval na imperátorku,“ poznamenal Edric.

„Edric sa vás pokúša zahltiť emóciami, princezná,“ poznamenal Scytale. „Nie je to zaujímavé?“

Pozrela na tvárotanečníka, všimla si jeho neskrývaný úsmev a zdvihla obočie. Scytale videl, ako si uvedomila, že ak z porady odíde pod ochranou Edricovej sféry vplyvu, čo bolo súčasťou ich sprisahania,

tieto okamihy zostanú bezpečne ukryté pred Paulovou jasnozrivosťou. Ak však poruší daný sľub...

„Zdá sa vám, princezná,“ spýtal sa Scytale, „že Edric má v našom sprisahaní priveľký vplyv?“

„Už som sľúbil,“ zaprotestoval Edric, „že sa podriadim najlepšiemu úsudku, ktorý sa prejaví na našich poradiach.“

„A kto určí, ktorý úsudok je najlepší?“ opáčil Scytale.

„Chcete, aby princezná odišla bez toho, že sa k nám pripojí?“ spýtal sa Edric.

„Nie, on len chce, aby bola našej veci naozaj oddaná,“ zavrčala Ctihodná matka. „Medzi nami by nemala byť nijaká leš.“

Scytale videl, že Irulán sa uvoľnila a zaujala zamyslenú polohu s rukami ukrytými v rukávoch rúcha. Teraz bude rozmýšľať o návraďe, ktorú jej ponúkol Edric: založiť kráľovskú dynastiu! Položí si otázku, aký úskok sprisahanci vymysleli, aby sa pred ňou ochránili. Bude zvažovať rozličné veci.

„Scytale,“ prehovorila Irulán, „o vás Tleilaxanoch sa hovorí, že máte zvláštny zmysel pre česť: vaše obete musia mať vždy únikovú cestu.“

„Ak ju dokážu nájsť,“ prisvedčil Scytale.

„Ja som teda obeť?“ spýtal sa Irulán.

Scytale sa rozosmial.

Ctihodná matka si odfrkla.

„Princezná,“ povedal Edric, hlas mu znel jemne a presvedčivo, „už ste jednou z nás, o to sa nebojte. Nešpehujete vari na dvore imperátora pre svoje nadriadené z Bene Gesseritu?“

„Paul dobre vie, že informujem svoje učiteľky,“ povedala.

„Ale neposkytujete im námety na silnú propagandu proti vášmu imperátorovi?“ spýtal sa Edric.

Nie „nášmu“ imperátorovi, postrehol Scytale. „Vášmu“ imperátorovi. *Irulán je benegesseritka, toto prerieknutie si musí všimnúť.*

„Tu ide o moc a to, ako by sa dala využiť,“ povedal Scytale a podišiel k nádrži člena Gildy. „My Tleilaxania sme presvedčení, že v celom vesmíre existuje len neuhasiteľný hlad hmoty, že energia je jediná pravá pevná hmota. A energia je schopná učiť sa. Dobré počúvajte, princezná: energia sa učí. Toto nazývame mocou.“

„Zatiaľ ste ma nepresvedčili, že dokážete poraziť imperátora,“ prehodila Irulán.

„Zatiaľ sme o tom nepresvedčili ani sami seba,“ zatiahol Scytale.

„Kam sa len pozrieme,“ pokračovala Irulán, „všade máme do činenia s jeho mocou. Je Kwisatz Haderach, ten, ktorý môže byť na viacerých miestach súčasne. Je Mahdí, ktorého najmenší rozmar sa pre misionárov jeho Kwizarátu stáva neodvolateľným rozkazom. Je mentat, ktorého myseľ predstihuje najsilnejšie počítače starej éry. Je Muad'Dib, ktorý vydá príkaz fremenským légiám a tie vyvražia celé planéty. Je jasnovidec a číta budúcnosť. Po jeho genóme túžia benegesseritky...“

„Poznáme jeho vlastnosti,“ skočila jej do reči Ctihodná matka. „A vieme, že tá ohavnosť, jeho sestra Alia, má rovnaký genóm. Ale zároveň sú ľudia – obaja. Takže majú aj slabiny.“

„A kde sú tie ich ľudské slabiny?“ spýtal sa tvárotanečník. „Budeme ich hľadať v náboženskej vetve jeho džihádu? Mohol by sa proti nemu postaviť imperátorov Kwizarát? A čo občianska vláda veľkorodov? Môže kongres Landsraadu urobiť viac, než len slovne protestovať?“

„Je tu jedno riešenie a nazýva sa Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles,“ povedal Edric a obrátil sa v nádrži. „CHOAM je obchodná spoločnosť a v obchode ide o zisk.“

„A čo tak zapojiť imperátorovu matku?“ ozval sa Scytale. „Pokiaľ viem, lady Jessica žije na Caladane, ale často so svojím synom komunikuje.“

„Tá odporná zradkyňa,“ prehovorila Gaius Helena Mohaimová úplne vyrovnaným tónom. „Ach, keby som sa tak mohla vzdať vlastných rúk za to, že ju vycvičili.“

„Naše sprisahanie si vyžaduje nejakú páku,“ povedal Scytale.

„Sme viac než len sprisahanci,“ namietla Ctihodná matka.

„To áno,“ prisvedčil Scytale. „Máme energiu a rýchlo sa učíme. Vďaka tomu sme pravá nádej, zaručená spása ľudstva.“ Vyslovil to tónom určeným na absolútne presvedčenie, čo bol z úst Tleilaxana azda najväčší výsmech.

Zrejme len Ctihodná matka pochopila ten významový odtieň. „Prečo?“ adresovala otázku Scytalovi.

Skôr než stihol tvárotanečník odpovedať, Edric si odkašlal a vyhlásil: „Netárajme tu filozofické nezmysly. Všetky otázky sa dajú zjednodušiť na jedinú: ‚Prečo niečo existuje?‘ A všetky otázky súvisiace s náboženstvom, obchodom a vládou sa dajú zhrnúť do tejto: ‚Kto

bude mať v rukách moc?' Aliancie, koncerty, komplexy – ak nejdú za mocou, ženú sa za fatamorgánou. Všetko ostatné je nezmysel, ako si to začína uvedomovať väčšina mysliacich bytostí.“

Scytale pokrčil plecami – a toto gesto bolo adresované len Ctihodnej matke. Edric jej odpovedal namiesto neho. Nuž, ten nadutý blázon bol ich hlavnou slabinou. Aby mal Scytale istotu, že to Ctihodná matka pochopí, nahlas dodal: „Kto sústredne počúva učiteľa, nadobudne vzdelanie.“

Ctihodná matka pomaly prikývla.

„Princezná,“ obrátil sa Edric v nádrži, „rozhodnite sa. Boli ste vyvolená ako nástroj osudu, ako ten najjemnejší..“

„Nechajte si chválu pre toho, kto sa ňou dá očariť,“ pokarhala ho Irulán. „Predtým ste spomenuli ducha, príznak, ktorým by sme mohli nakaziť imperátora. Vysvetlite to.“

„Atreides porazí sám seba!“ zvolal Edric.

„Prestaňte hovoriť v hádankách!“ odvrkla Irulán. „Aký je to duch?“

„Veľmi zvláštny duch,“ rozhovoril sa Edric. „Má telo aj meno. Telo patrí chýrnemu zbrojmajstrovi známemu ako Duncan Idaho. A meno...“

„Idaho je mŕtvy,“ prerušila ho Irulán. „Paul pred mnou často ľutoval jeho stratu. Na vlastné oči videl, ako Idaha zabil otcov sardaukar.“

„Sardaukar vášho otca ani pri porážke nestratil duchaprítomnosť,“ povedal Edric. „Predpokladajme, že nejaký múdry sardaukarský veliteľ spoznal v mŕtvole muža, ktorého zabil, zbrojmajstra. Čo potom? Takéto vzácne telo a výcvik sa dajú dobre využiť... ak človek koná rýchlo.“

„Tleilaxský ghol,“ zašepkala Irulán a pozrela zboku na Scytala.

Scytale si bol vedomý jej pozornosti a naplno využíval svoje tvárotanečnicke schopnosti – tvary sa menili, telo sa prispôbovalo. Odrazu pred ňou stál štíhly muž. Jeho tvár zostala trochu okrúhla, bola však tmavšia a nadobudla mierne sploštené črty. Vysoké lícne kosti podčiarkovali oči s výraznými záhybmi na horných viečkach. Vlasy boli čierne a strapaté.

„Ghol s takýmto výzorom,“ Edric ukázal na Scytala.

„Alebo len ďalší tvárotanečník?“ spýtala sa Irulán.

„Žiadny tvárotanečník,“ poprel jej slová Edric. „Tvárotanečník pri dlhodobom pozorovaní riskuje odhalenie. Nie, predpokladajme, že náš múdry sardaukarský veliteľ dal Idahovu mŕtvolu zachovať

v axolotlových nádržiach. Prečo by to neurobil? Dotyčná mŕtvoľa predsa obsahovala svaly a nervy jedného z najlepších zbrojmajstrov v dejinách, poradcu Atreidesovcov, vojenského génia. Bola by škoda premárniť jeho výcvik a schopnosti, keď sa toto telo dá oživiť a použiť ako inštruktor pre sardaukarov.“

„Nepočula som o tom ani slovo, a to som patrila medzi otcových dôverníkov,“ namietla Irulán.

„Lenže vášho otca medzitým porazili a o pár hodín vás predali novému imperátorovi,“ utrúsil Edric.

„Tak urobili to, alebo nie?“ nedala sa odbiť.

Edric s odpudzujúcou samolúbošťou vyhlásil: „Predpokladajme, že náš múdry sardaukarský veliteľ vedel, že treba konať rýchlo, a okamžite odoslal zachované Idahovo telo spoločenstvu Bene Tleilax. Ďalej predpokladajme, že veliteľ a jeho muži zomreli krátko predtým, ako túto informáciu stihli odovzdať vášmu otcovi – ktorý by s ňou aj tak veľa neurobil. Zostala by len fyzická skutočnosť, telo, ktoré odoslali Tleilaxanom. Samozrejme, dalo sa poslať iba jedným spôsobom – na gigašife. My v Gilde, samozrejme, vieme o každom náklade, ktorý prevážame. A ak sme sa dozvedeli o tomto tu, nepovažovali by sme za rovnako múdre kúpiť tohto ghola ako dar hoden imperátora?“

„Takže ste to urobili,“ zdôraznila Irulán.

Scytale znovu nadobudol pôvodný guľatý výzor a povedal: „Ako náš rozvláchny priateľ naznačuje, urobili sme to.“

„Ako ste Idaha nastavili?“ spýtala sa Irulán.

„Idaha?“ spýtal sa Edric a pozrel na Tleilaxana. „Viete o nejakom Idahovi, Scytale?“

„Predali sme vám bytosť menom Hayt,“ odvetil Scytale.

„Aha – Hayt,“ zopakoval Edric. „Prečo ste nám ho predali?“

„Lebo kedysi sme si aj my vychovali vlastného Kwisatza Haderacha,“ vyhlásil Scytale.

Ctihodná matka k nemu bleskovo obrátila stareckú hlavu. „To ste nám nepovedali!“ osopila sa naňho.

„Nepýtali ste sa,“ odvetil Scytale.

„Ako ste premohli svojho Kwisatza Haderacha?“ spýtala sa Irulán.

„Bytosť, ktorá celý život vytvárala určitý obraz svojej osobnosti, radšej zomrie, ako by sa mala stať protikladom tohto obrazu,“ povedal Scytale.

„Nechápem,“ vyhlásil Edric.

„Zabil sa sám,“ zavrčala Ctihodná matka.

„Teraz dobre počúvajte, Ctihodná matka,“ upozornil ju Scytale a použil tón, ktorý hovoril: Nie ste sexuálny objekt, nikdy ste neboli sexuálny objekt, nemôžete byť sexuálny objekt.

Tleilaxan počkal, kým doznie tá nehorázna invektíva. Ctihodná matka musí jasne pochopiť jeho zámer. Aj v hneve si musí uvedomiť, že Tleilaxan by nemohol vysloviť takéto obvinenie, keďže pozná rozmnožovacie požiadavky Sesterstva. Jeho slová však obsahovali podpásovú urážku, pre Tleilaxana úplne atypickú.

Edric rýchlo použil zmierovací spôsob mirabhasy a pokúšal sa to vyžehliť. „Scytale, povedali ste nám, že ste predali Hayta, lebo ste mali rovnaký názor na to, ako ho treba využiť.“

„Edric, budete ticho, kým vám nedovolím prehovoriť,“ povedal Scytale. A keď chcel gildman niečo namietnuť, Ctihodná matka vyštekla: „Čušte, Edric!“

Gildman sa urazene schúlil v nádrži.

„Naše prchavé emócie nesúvisia s riešením spoločného problému,“ začal Scytale. „Zahmlievajú zdravý rozum, lebo jediná významná emócia je základný strach, ktorý nás priviedol na toto stretnutie.“

„Chápeme,“ prikývla Irulán a vrhla pohľad na Ctihodnú matku.

„Určite vnímate nebezpečné obmedzenia nášho ochranného štítu,“ povedal Scytale. „Jasnozrivý nemôže náhodne naraziť na to, čomu nerozumie.“

„Ste prefíkaný, Scytale,“ priznala mu Irulán.

Pravú hĺbku mojej prefíkanosti nesmie ani vytušiť, pomyslel si Scytale. Keď sa toto skončí, budeme mať Kwisatza Haderacha, ktorého budeme môcť ovládať. A ostatní nebudú mať nič.

„Aký pôvod mal váš Kwisatz Haderach?“ spýtala sa Ctihodná matka.

„Zaoberali sme sa rôznymi čistými esenciami,“ povedal Scytale. „Čistým dobrom a čistým zlom. Čistý zloduch, ktorému robí radosť len spôsobovanie bolesti a hrôzy, je občas veľmi poučný materiál.“

„Barón Harkonnen, starý otec nášho imperátora, bol teda tleilaxský výtvor?“ spýtala sa Irulán.

„Náš nie,“ odvetil Scytale. „Ale príroda často stvorí bytosti rovnako nebezpečné ako naše. My ich vytvárame len v podmienkach, kde ich môžeme skúmať.“

„Nedovolím, aby ste ma takto obchádzali a ponížovali!“ ohradil sa Edric. „Kto podľa vás ukryje toto stretnutie pred..“

„Vidíte?“ spýtal sa Scytale. „Čí úsudok nás skrýva? Aký je to úsudok?“

„Rád by som prebral, akým spôsobom odovzdáme Hayta imperátorovi,“ trval na svojom Edric. „Pokiaľ viem, Hayt odráža starú morálku, ktorú sa Atreides naučil vo svojom rodnom svete. Hayt by mal imperátorovi uľahčiť rozšírenie jeho morálneho uvažovania, opísať mu pozitívno-negatívne prvky života a náboženstva.“

Scytale sa usmial a mierne pozrel na svojich spoločníkov. Boli takí, ako očakával. Stará Ctihodná matka šermovala svojimi emóciami ako kosou. Irulán vycvičili na úlohu, v ktorej zlyhala – bola chybným benegesseritským výtvorom. Edric nebol ničím viac (a ničím menej) ako rukou iluzionistu: dokázal ukrývať a odpútať pozornosť.

„Chápem to správne, že tento Hayt má otráviť Paulovu psychiku?“ spýtala sa Irulán.

„Viac-menej,“ odvetil Scytale.

„A čo Kwizarát?“ spýtala sa Irulán.

„Vyžaduje len drobný posun dôrazu, prešmyk emócií, aby sa závišť premenila na nenávisť,“ povedal Scytale.

„A CHOAM?“ spýtala sa Irulán.

„CHOAM sa postaví za toho, kto prinesie zisk,“ odvetil Scytale.

„A ostatné mocenské skupiny?“

„Odvoláme sa na nutnosť zachovať nejakú vládu,“ povedal Scytale.

„A tie slabšie skupiny pohltíme v mene morálky a pokroku. Naša opozícia zahynie na svoje vlastné komplikované záväzky.“

„To platí aj o Alii?“

„Hayt je viacúčelový ghol,“ povedal Scytale. „Imperátorova sestra je vo veku, keď ju môže značne rozrušiť šarmantný mladý muž vytvorený na tento účel. Očarí ju mužnosťou aj schopnosťami mentata.“

Gaius Helena Mohiamová dovolila svojim starým očiam, aby sa prekvapene vytreštili. „Ten ghol je mentat? To je nebezpečný ťah.“

„Ak má byť mentat presný,“ povedala Irulán, „musí mať presné údaje. Čo ak ho Paul požiada, aby definoval zmysel nášho daru?“

„Hayt povie pravdu,“ odvetil Scytale. „Na tom však nezáleží.“

„Takže Paulovi necháte otvorenú únikovú cestu,“ poznamenala Irulán.

„Mentat!“ zašomrala Gaius Helena Mohiamová.

Scytale pozrel na starú Ctihodnú matku a uvidel v nej dávnu nenávisť, ktorá zafarbila jej odpoveď. Od čias butlerovského džihádu, keď z väčšiny vesmíru odstránili „mysliace stroje“, vyvolávali počítače nedôveru. Staré emócie sa vzťahovali aj na ľudský počítač.

„Nepáči sa mi, ako sa usmievate,“ povedala náhle Ctihodná matka pravdovravným spôsobom a zagánila na Scytala.

Scytale rovnakým spôsobom povedal: „A mne sa nepáči, čo vám robí radosť. Lenže musíme spolupracovať. To nám je všetkým jasné.“ Pozrel na člena Gildy. „Nie je to tak, Edric?“

„Rozdávate samé nepríjemné ponaučenia,“ povedal Edric. „Zrejme ste chceli ukázať, že sa nesmiem vzpierať spoločným rozhodnutiam ostatných sprisahancov.“

„Aha, predsa len sa vie niečo naučiť,“ povedal Scytale.

„Chápem aj ďalšie veci,“ zamrmal Edric. „Atreides má monopol na korenie. Bez neho nemôžem skúmať budúcnosť. Bene Gesserit by stratil svoj cit pre pravdu. Máme zásoby korenia, ale nie bezodné. Melanž je silné platidlo.“

„Naša civilizácia má viac mincí než len túto,“ odvetil Scytale. „Preto sa na zákon ponuky a dopytu nedá spoliehať.“

„Chcete mu ukradnúť jeho tajomstvo,“ zachrčala Gaius Helena Mohiamová. „A on má planétu, ktorú strážia jeho šialení Fremeni!“

„Fremeni sú zdvorilí, vzdelaní a nevedomí,“ opravil ju Scytale. „Nie sú šialení. Sú vycvičení, aby verili, nie aby vedeli. Vieru možno zmanipulovať. Len poznanie je nebezpečné.“

„Ale zostane mi niečo, čo splodí kráľovskú dynastiu?“ spýtala sa Irulán.

Všetci v jej hlase počuli odhodlanie, ale iba Edric sa usmial.

„Niečo,“ vyhlásil Scytale. „Niečo áno.“

„Znamená to koniec vlády Atreidesovcov,“ povedal Edric.

„Predpokladám, že k tejto predpovedi dospeli aj iní, hoci nemajú taký dar jasnozrivosti,“ poznamenal Scytale. „Pre nich platí *mektub al mellah*, ako vravia Fremeni.“

„To bolo napísané soľou,“ preložila Irulán.

Pri jej slovách si Scytale uvedomil, čo mu tu Bene Gesserit nachystal – krásnu a inteligentnú ženu, ktorá mu nikdy nebude môcť patriť. *No čo, pomyslel si, možno vytvorím jej kópiu pre iného.*

Každá civilizácia musí počítať s nevedomou silou, ktorá dokáže zablokovať, zradiť alebo zrušiť akékoľvek vedomé úmysly kolektívu.

TLEILAXSKÁ TEORÉMA (NEDOKÁZANÁ)

Paul sa posadil na kraj svojej postele a začal si vyzúvať púštne topánky. Ostro páchli po zvlhčovači, ktorý uľahčoval fungovanie čerpadiel poháňaných opätkami, zabudovaných vo filterhabu. Bolo neskoro. Príliš si predĺžil nočnú vychádzku a vyvolal obavy u tých, ktorí ho milovali. Uznával, že tie vychádzky sú nebezpečné, ale bol to typ nebezpečenstva, ktorý mohol spoznať a okamžite mu čeliť. S anonymnými pochôdzkami po nočných uliciach Arrakínu sa mu spájalo niečo lákavé a príťažlivé.

Hodil topánky do kúta pod jedinú iluminačnú guľu, ktorá bola v miestnosti, a vrhol sa na uzatváracie remienky filterhabu. Bohovia podsvetia, aký je unavený! Únava však nedosiahla ďalej ako na svaly, myseľ mu ponechala rozbúrenú. Pohľad na bežné činnosti každodenného života ho naplňal hlbokou závišťou. Na väčšine z toho bezmenného života, ktorý plynul za múrmi jeho Citadely, sa imperátor nemohol podieľať, ale... kráčať po verejnej ulici a nepútať pozornosť, to bolo preda len privilegium! Míňať domrzajúcich žobravých pútnikov, vypočuť si, ako Fremen preklína trhovníka: „Máš vlhké dlane!“ ...

Paul sa pri tej spomienke usmial a vykĺzol z filterhabu.

Zostal stáť nahý a zvláštne naladený na svoj svet. Dnes bola Duna svetom plným paradoxov – obliehaná, a predsa centrum moci. Život v obliehaní, usúdil, bol napokon nevyhnutným osudom moci. Zadíval sa na zelený koberec, vnímal pod chodidlami jeho drsnú štruktúru.

V uliciach bolo po členky piesku, navial ho sem cez Štítový val stratusový vietor. Chodci ho udupali a premenili na dusivý prach, ktorý upchával filterhaby. Cítil ten prach aj po prečistení pri bránach svojej Citadely. Tá aróma v ňom prebúdza spomienky na púšť.

Iné dni... iné nebezpečenstvá.

V porovnaní s tamtými dňami bolo ohrozenie na jeho osamelých potulkách stále nepatrné. No zakaždým, keď si obliekal filterhab, obliekal si púšť. Oblek so všetkými svojimi zariadeniami na recykláciu telesnej vlhkosti neznateľným spôsobom viedol jeho myšlienky, všetky jeho pohyby zapájal do púštneho vzorca. Vtedy sa stával divokým Fremenom. Oblek ho nielen maskoval, ale v tomto meste z neho robil cudzinca. Vo filterhabe opúšťal bezpečie a opásal sa starým umením násilia. Pútnici a mešťania ho míňali so sklopenými očami. Čisto z opatrnosti nechávali divokých zásadne na pokoji. Ak mala púšť v očiach obyvateľov miest nejakú tvár, bola to tvár Fremena, zakrytá nosným a ústnym filtrom filterhabu.

Pritom dnes už sotva hrozilo, že ho niekto, koho stretol za starých čias v síci, spozná podľa chôdze, pachu alebo očí. A aj v takom prípade bola šanca, že stretne nepriateľa, malá.

Z úvah ho vyrušilo zašušťanie závesu vo dverách a záblesk svetla. Vstúpila Chani s jeho kávovou súpravou na platinovom podnose. Za ňou sa vznášali dve poslušné iluminačné gule a svižne zaujali svoje miesta: jedna pri záhlaví ich spoločného lôžka, druhá sa ďalej vznášala pri nej a svietila jej.

Chani sa pohybovala s bezvekým výrazom krehkej moci – sebaistá a zároveň zraniteľná. Niečo na tom, ako sa skláňala nad kávovou súpravou, mu pripomenulo ich začiatky. Stále mala tmavú tváričku víly, zdanlivo nepoznačenú rokmi – ak si človek nevšimol vonkajšie kútiky jej celomodrých očí, kde sa tiahli vrásky – „piesočné brázdy“, ako ich nazývali púštni Fremeni.

Z kanvice sa zdvihla para, keď zdvihla pokrievku z hagalského smaragdového krištálu. Podľa toho, ako pokrievku vrátila na miesto, vedel, že káva ešte nie je hotová. Kanvica – zaoblená strieborná

silueta tehotnej ženy – sa do jeho vlastníctva dostala ako ghanima, vojnová korisť, ktorú získal, keď zabil jej bývalého majiteľa v súboji muža proti mužovi. Jamis... tak sa ten majiteľ volal... Jamis. Akú čudsnú nesmrteľnosť priniesla Jamisovi smrť! A keďže Jamis vedel, že smrť je neodvratná, zariadil si to takto sám?

Chani rozložila šálky: modré keramické nádobky, čupiace ako služobníci pri mohutnej kanvici. Šálky boli tri: jedna pre každého pijúceho, jedna pre bývalého vlastníka.

„Už len chvíľu,“ povedala.

Zadávala sa naňho a Paulovi preletela hlavou otázka, ako asi vyzerá v jej očiach. Ešte stále ho vníma ako toho exotického prišelca, štíhleho, šlachovitého, ale v porovnaní s Fremenmi s tkanivami pružnými od dostatku vody? Je aj dnes pre ňu Usúl, ako znelo jeho kmeňové meno, ten, ktorý si ju vzal počas „fremenského *tau*“, kým boli utečencami v púšti?

Paul pozrel na vlastné telo: svalnaté, štíhle... nieslo viac jaziev, no v zásade bolo rovnaké aj po dvanástich rokoch, ktoré prežil ako imperátor. Zdvihol hlavu a zazrel svoju tvár v zrkadle na polici – celomodré fremenské oči, znak závislosti od korenia, ostrý atreidesovský nos. Výzor hodný vnuka nebohého starého vojvodu Atreidesa, ktorý zahynul v aréne s býkom, pred zrakom svojho ľudu.

Občas sa mu do mysle vkradli dedove slová: „*Ten, kto vládne, preberá nezrušiteľnú zodpovednosť za ovládaných. Si hospodár. To si z času na čas vyžaduje aj nesebecký skutok lásky na pobavenie tých, ktorým vládneš.*“

Na jeho deda ľudia stále spomínali s láskou.

A čo som ja urobil pre meno Atreides? opýtal sa Paul sám seba. *Vypustil som vlka medzi ovce.*

Chvíľu uvažoval o nekonečnej smrti a násilí, ktoré nosil v myslí.

„Už aj do postele!“ ozvala sa Chani ostrým veliteľským hlasom. Paul vedel, že ten tón by jeho poddaných šokoval.

Poslúchol, ľahol si na chrbát s rukami za hlavou, dal sa ukolísať jej dôverne známymi pohybmi.

Náhle si s pobavením prezrel miestnosť, v ktorej boli. Nevyzerala tak, ako si miestni predstavovali imperátorovu spáľňu. Žlté svetlo nepokojných iluminačných gúľ rozkmitalo tiene na pozadí farbistých krčahov v polici za Chani. Paul v duchu vymenoval ich obsah

– sušené prísady púštnych liečiv, masti, kadidlo, upomienky... štipka piesku zo síču Tabr, kader vlasov ich prvorodeného syna... už dvanásť rokov mŕtveho... nevinného dieťaťa, zabitého vo vojne, ktorá z Paula urobila imperátora.

Izbu naplnila intenzívna vôňa melanžovej kávy. Paul ju vdýchol a pohľad mu padol na žltú misku vedľa podnosu, na ktorom Chani pripravovala nápoj. V miske boli mleté orechy. Neodmysliteľný senzor jedu pripevnený pod stolom prešiel ponad jedlo svojimi hmyzími končatinami. Ten senzor Paula dráždil. V púšti ho nikdy nepotreboval!

„Káva je hotová,“ oznámila Chani. „Si hladný?“

Jeho zlostné *nie* pohltilo piskľavé škripenie motora – to z plochy pri Arrakíne štartoval do vesmíru gigašif s nákladom korenia.

Chani si aj tak všimla jeho hnev, naliala im kávu, položila mu šálku k ruke. Posadila sa na posteľ, odkryla mu nohy, začala ich masírovať na miestach, kde mal po chôdzi vo filterhabe stuhnuté svaly. Jemne, zdanlivo nonšalantným tónom, ktorý ho však neoklamal, prehodila: „Porozprávajme sa o Irulán. Veľmi túži po dieťati.“

Paul prudko otvoril oči a ostražito sa zadíval na Chani. „Neubehli ani dva dni, odkedy sa Irulán vrátila z Wallachu,“ povedal. „Už ti s tým stihla píliť uši?“

„O jej trápení sme sa nerozprávali,“ odpovedala Chani.

Paul silou vôle prepol myseľ do režimu bdelosti a zadíval sa na Chani benegesseritským pohľadom. Bola to jedna metód, ktorým ho matka naučila a porušila pri tom svoju prísahu. Nerád takto pozeral na Chani. Časť čara, ktorým ho stále sputnávala, spočívala v tom, že pri nej veľmi zriedka potreboval svoje zvláštne schopnosti, ktoré by medzi nimi len zvyšovali napätie. Chani totiž nezvykla indiskrétno vyzvedať. Zachovávala fremenský bontón. Jej otázky bývali častejšie praktického charakteru. Chani sa zaujímala o fakty, ktoré súviseli s postavením jej muža – s jeho pozíciou v Rade, s lojalitou jeho légii, so schopnosťami a nadaním jeho spojencov. V pamäti nosila celé katalógy mien a navzájom poprepájaných detailov. Ako z rukáva dokázala sypať významné slabiny každého známeho nepriateľa, potenciálne úmysly protivníkov a ich vojsk, bojové plány ich generálov, výrobné a technické kapacity ich kľúčových odvetví.

Prečo, pomyslel si Paul, sa práve teraz pýta na Irulán?